

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre 3 korona.
 Égészévre 12 .
 Vidéken: negyedévre 5 .
 Égészévre 20 .

László József és Popovits Gyula
 laptulajdonosok.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A nyári szünet előtt.

Budapest, május 31.

(K. sz.) A képviselőház körülbelül befejezte érdemleges tevékenységét nyári szünideje előtt. — Junius elején összejön ugyan még rövid ülésezésre, érdemleges munkára azonban sor már nem igen kerül.

A lefolyt ülészakról, az új képviselőház első esztendei tevékenységéről sok jót valóban nem mondhatunk. Improdientis volt ez az ülészak a legnagyobb mértékben. — Egyetlen eredménye talán, hogy immár ország és világ előtt dokumentálta, hogy a magyar képviselőház legalkalmasabb munkaerejét felémészto abnormisan hosszú költségvetési viták rendszere tovább fenn nem tartható. Mert ez az egész hosszú ülészak a végtelenbe nyuló költségvetési vita jegyében állott. A mit azonkívül produkált, az vajmi kevés. Maga az a szenális pénzügyi operáció, a magyar gazdasági fejlődés jelzőoszlopát szolgálván, a konverzió sem talált ebben a Házban jelentőségéhez mért fogadtatásra az eredmény által azóta fényesen

igazolt pénzügyminiszterünk konvencionális záró beszédében joggal mondotta ki, hogy keserűbb esalódást alig okozott még neki valami, mint az a fogadtatás, melyben pénzügyi operációja a politikusok közt találkozott.

Bármennyire távol is áll tőlünk, mint a fejtegetéseink bizonyítják, hogy politikai életünk egész lükettetését rózsaszínű szemüvegen át vizsgáljuk, bármennyire tudatában is vagyunk a hibáknak és fogyatkozásoknak, másrészt viszont nem zárkozhatunk el azok elől a legnagyobb mértékben örvendetes, általános politikai jelenségek elől, a melyeket a lefolyt ülészak határozottan és félreismerhetetlenül elénk tár.

1. A magyar közélet folyamát figyelemmel kíséző közvélemény örömmel és megnyugvással fogja konstatálni, hogy Széll Kálmán miniszterelnöknek sikerült a magyar politikát teljesen és tökéletesen elvezetni az elvadulásnak, a személyek tobzódásának erősorvasztó veszedelméből a halálos betegségből teljes a gyógyulás; szinte biztosnak látszik a reczidiva. Mert a Sándor-utcai teremben a legutóbbi eszten-

dőben is átvonult nem egy tomboló zivatar; mélyreható ellentétekből fokozódó éles vitatkozások izgalmai puskaporossá tették az atmoszférát nem egy alkalommal: a közélet férfainak kölcsönös megbecsülése azonban a viharzó tengerben sohasem merült el teljesen; a közelmúlt konventi-jeleneteit, hála a mindenhatónak, újból át nem éltük.

2. A volt nemzeti pártnak és a régi szabadelvűpártnak egygyeólvadására teljes befejezést nyert. Az országgyűlési szabadelvűpárt ma egyetlen egységes nagy tábor, melynek minden tagját a párt vezérének, Széll Kálmánnak politikai programja alapján küldték a képviselőházba. Uniformisozva ez a nagy politikai párt nincs. — Kinek-kinek egyéni hajlandóságai, politikai iskolája befolyásolja politikai gondolkodását. Így képződhetnek azután árnyalatok, melyek a kérdések egyik vagy másik csoportját inkább szívükön viselik. S lehet-e ez másképen egy hatalmas táborban, a hol igazi liberális felfogás uralkodik s a vélemények elnyomása nem uzus? Nem egészségesebb-e a kormányzat egész szervezete, a mikor a nagy

„A Szabadság“ tárczája.

Csillagvizsgálás.

Kérdegetem sokat a tudósoktól,
 Hogy mit tudnak a fénylő csillagokról,
 Van-e ott élet, lakik-e ott ember,
 Tele örömmel, tele gyötrelémmel.

S bár évek óta vizsgálják szünetlen,
 E sok világ előttük ösmeretlen.

Két szép szemed én édes gyöngyvirágom,
 Órák hosszaiig hasztalan vizsgálom.
 Szeretsz-e engem, százszor kérdem tőle,
 — De csak nem tudok olvasni belőle.

Mulandóság.

Kis kertekben együtt ültünk
 Szerelmes szívvel, te, meg én,
 Dalos madárka rakta fészket
 A nagy diófa tetején.

Üres a fészek . . . hullófélben . . .
 Nem keresi fel a madár,
 Hiába várjuk mind a ketten,
 Hogy egyszer majd csak hazaszáll.

S — én nem tudom mért — könnyes szemmel
 Ülünk a kertben, te, meg én.
 . . . Mily hamar üres lett a fészek,
 A nagy diófa tetején . . .

Szilágyi Imre.

Vasárnapi levél.

Budapest, május 31.

Szinte mosolyogva borul le a májusi alkony, verőfényes nap után a csillagsugáros este. Könnyű szellő rezegetteti a meglombosodott fákat s arcunkba hajtja a késői tavasz mámorítóan buja, pogányul izgató illatát.

Üldögélek dunaparti lakásom erkélyén és szomjas tüdővel iszom magának a teremő életnek ezt az anyagatlan borát. Az illatok ez éjszakájának csodás harmóniáját nem zavarja körülöttem semmi. A szigetről mélabus magyar nóták akkordjait hozza felém a szellő s a hegedűszóhoz kéretlen, de nem sértő kíséretül szolgál a békák kitartó kuruttylása. A széles fodrokban hömpölygő Dunán fénysávok reszketnek, a mint össze ölelkezik a partról reátűző gázlángok és villamos ivlámpák csillámló sugaraival.

Nincs valami szebb, mint Budapest nyári éjszakai és nincs csodásabb, mint Budapest nyaréji hangulatai. Aminthogy egyáltalában Budapestnél szebb nyári tartózkodó helyet kívánni sem lehet.

Es mégis, így május végén a budapesti embernek nincs maradása Budapesten. Mind elkiváncokznak innen, ahová messze

földről kellene eljönni az embernek nyárra. Kész nevetség, hogy a mint elkövetkeznek a meleg nyári napok, hogy menekül innen el, a ki csak teheti! Bűn ez, könyörgöm alásan, Isten ellen való bűn. A mi szép fővárosunkat minden kincsével pazarul fölruházta a természet, a mely csak kellemessé, széppé, vonzóvá teheti itt a nyarat. Adott csodálatosan szép hegyeket, gyógyhatású vizeket, egészséges klímát, festői szépségű tájakat.

Nekünk mindez nem kell. Mert mi idegenben akarjuk elkölteni a pénzünket. Mert Budapesten meg van minden kényelmünk, külföldön azonban vesződhettünk ezerféle apró kellemetlenséggel; mert idegenben félányi szépet, hasznosat és vonzót sem találunk együtt, mint Budapesten; mert Budapesten mulatságosan szórakoztató az élet; a külföld azonban előkelően unalmas.

Szóval nekünk az idegen kell. A budai hegyek közt egész sereg szebbnél szebb hely van. Egy-egy darab fölfedezetlen Svájcz valamennyi. Ez nem kell. Az idegen kell. Még Péczel vagy Török Bálint is inkább kell, mint Budapest a maga Sváb-hegyével, Zugligetjével, Margitszigetjével, kitűnő fürdőivel stb.

ezt a nemzetet első sorban nem a katonakerő, hanem a kultúra haladása és a magyar állameszme teljes kiépítése tartja fenn.

A közoktatási tereze mostani vezetője: *Wlassics Gyula* dr. lángoló hazaszeretete, a kultúra iránt érzett rajongása, csodálatos energiája eszméi kivételében bizonyára e téren is nagy eredményeket szülnek, ha kellő eszközök lesznek kezében az állami iskolák felállítására.

Ezen állami iskolák felállításával, a nemzetet erősíteniék s hovatovább eltűnnek a mai szomorú valóság, hogy az ország népességének 40-5 százaléka nem beszéli a magyar nyelvet.

A nemzet hálával veszi kétségkívül *Halász Ferencz* magvas tanulmányát. Rejtett sebeket tár fel ez a becses munka s rámutat azon orvos-szerekre, melyekkel gyógyíthatunk.

Ne késsünk tehát s halljuk meg a tanítás és nevelés egy nagy talentumu munkásának jajszavát. De ne csak halljuk meg, hanem tegyünk is a szent ügy érdekében.

Közös érdek, közös cél a nemzeti faj erősítése, magyar kultúra kielégítése. Itt semmi áldozat se nagy, mert a magyar állameszme érdekét védeni anynyi, mint a magyar nemzet jövő életét védeni.

A bosnyák költségvetés.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 31.

A magyar delegáció ma *Andrássy Gyula* gróf elnöke alatt teljes ülést tartott, a melyen első sorban harmadszori olvasásban is elfogadták a külügyi költségvetést.

Ezután a magyar és osztrák delegációk határozatainak összeegyeztetésére kiküldendő *hetes* albizottság tagjává megválasztottak: *Dániel Ernő* br., *Falk Miksa*, *Hegedüs Sándor*, *Miklós Odön*, *Münnich Aurél*, *Perczel Dezső* és *Szerb György*.

Bosznia költségvetése.

Münnich Aurél előadó az egyesült négyes albizottság nevében elfogadásra ajánlja Bosznia és Hercegovina költségvetését.

Wolcsek Frigyes grófnak kifogása van a zárszámadások egyes adatai ellen és a közös aktíváról kimerítő kimutatást óhajt. Magát a megszállott tartományok költségvetését elfogadja, de nem fogadja el a hegyi útegekre előirányzott és az ottani csapatok létszámának emelésére szánt költségeket.

Rakovszky István nem érti, mily jöngön tárgyalják itt ezt a költségvetést, holott Boszniának más a szuverénje, más a kormánya s a mellett a senki országa Bosznia. Boszniával való helyzetünket tarthatatlannak mondja. A kormányzati rendszer tette tarthatatlanná. A bosnyák adminisztráció a Bachrendszer bosnyák kiadásban. Az emberi jöngokat lábbal tiporják, spech rendszer uralkodik s ilyen körülmények közt nem esoda, ha a pénzügyminiszter Boszniában eredmények helyett csak elégtelenséget tud felmutatni. Bosznia számára népképviselést kér. Kijelenti, hogy a milyen szerencsétlen Bosznia adminisztrációja, époly szerencsétlen az a gazdasági politika, melyet ott követnek. Hibáztatja a kormány azon intézkedését, hogy az oknélkül kivándoroltak, hazájukba vissza nem térhetnek. Az a meggyőződése, hogy a szerencsétlen

kormányzatnak épen az ellenőrzés hiánya az oka, azért indítványozza, hogy küldessék ki egy országos bizottság a Bosznia-hercegovinai állapotok tanulmányozására, hogy tájékozást szerezzen arról, vajjon alaposak-e a mohamedán bosnyákok panaszai és ha igen, minél előbb orvosoltassanak. A bizottság működéséről tegyen jelentést a jövő évi delegációknak.

Okolicsányi László nem kíván a költségvetéssel foglalkozni, csak azon visszaélésekkel akar foglalkozni, melyeket a bosnyák mohamedánok a delegáció elé terjesztett emlékiratukban elpanaszolnak. Helyteleníti azt, hogy Boszniában is nemzetiségi kérdést csinálnak azáltal, hogy hol a török mohamedánok, hol meg a szerbeket és horvátokat nyomják el. Ebben a szellemben kormányozni nem lehet, Csatlakozik *Rakovszky* indítványához.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter kijelenti, hogy szívesen teljesíti *Rakovszky* kérését és nyilatkozik a felmerült kérdésekben. Mindenekelőtt kijelenti, hogy maga is szeretné. Ma a bosnyák budgetet a két törvényhozás szavazza meg, de a mig efelett nem határoznak, az eddigi uzust kell követni. A felszólalók erősen hibáztatták a bosnyák adminisztrációt. Felhossa, hogy a francia közigazgatás kitünő. *Elzász* és *Lotaringia* még sem voltak meglegedve vele. A Bachkorszak hasonlatot furcsának tartja, mert senki sincs az országban, a ki azt a közigazgatást visszakíváná? Boszniában megtartották a régi közigazgatási beontásokat. Nem dolgoztak rohamosan, hanem lassu haladással a régi instituciók alapján és a nép felfogásának megfelelőleg. Mindenekelőtt a korrupció kiirtására törekedtek és az egyforma igazságszolgáltatásra. Ha alant hibáztak, azt a felső batóságok jóvá tették. Hivatalnokok hibáit el nem simították, sőt azokat a nép előtt büntették. Es most rátér az elégedetlenségre. Mert vannak elégedetlenek? Hát egy másik kérdéssel válaszol. Miért vannak elégedetlenek? Mert vannak mindennütt, de azért az államok mégsem jutnak a esőd szélére. (Derűtség.) Az elégedetlenség főoka egy keleti sajátosságban rejlik: az autonomiában, a melynek keretében az egyiknek mindent megadnak, minden mást elnyomnak. Holott talán a közérdekét kellene és kell is kielégíteni. Például hozza fel, hogy a városokban 2-3 párt van, a többségből nevezik ki a polgármestereket. Ha mohamedán a többség, mohamedán a polgármester is, a kisebbségből kerül ki az alpolgármester. Már most a kisebbség pártjai elégedetlenek nemcsak a polgármester miatt, hanem mindennel.

Bolgár: Igy van Budapesten is. (Derűtség.)

Kállay miniszter: Már most itt jár-kél 2 év óta egy vagy két bosnyák küldöttség. Hogy hol járnak, nem tudja, hozzá nem jöttek és nem is jönnek, pedig nyitott ajtóra találnának és mindenki kihallgatást kapna, minthogy egy bosnyákokat sem küldött el ajtajától. De nem jönnek hozzá, mert nincs mit panaszolniok, mert előtte nem állíthatnak mindenfélét. A kivándorlási rendelet csak két egyént sujtott. Ezek kivándorlásra izgatták és csábitották a népet. Ezért járt el ellenük a hatóság. De esakis ezek ellen. Törvénytelenység nem volt. Kéri a költségvetés elfogadását.

Kállay beszéde után elnök az ülést beakasztotta. A további tanácskozásokat hétfőn folytatják.

Öngyilkosság unalomból.

Szórakozás a halállal.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 31.

Jó *Salamon* királyra alaposan ráczáfolt tegnap *Szabó János* fényezősegéd egy önmaga ellen irányozott pisztolylövéssel, a mely elég különös módon igazolja azt, hogy igenis még mindig akad új dolog a nap alatt.

Legnagyobb átlagát az öngyilkosságoknak pontos statisztikai adatok szerint a nyomoruság és a reménytelen szerelem okozá. Akadnak egyéb öngyilkosságra készítő dolgok is, de *unalomból*, mint *Szabó János*, aligha lőtt még mágára ember.

Az érdekes öngyilkosság részletei egyébként a következők:

(Az előzmények.)

Szabó János künn lakott a *Csapó-kertben* apja *Szabó* tüzőrségi kocsis házánál s hosszabb idő óta nem lévén foglalkozásban, állandóan unalomról panaszkodott. Néha-néha a halált is emlegette, de nem igen vette komolyan senkisémet a kesergését.

Pünkösöd másodnapján délelőtt hatlötvetű forgó pisztolyt vásárolt a *Kovács-féle* vaskereskedésben és estefelől kirándult a *Nagyerdőbe* — minden valószínűség szerint öngyilkossági szándékkal. Családja már-már aggódni kezdett a halált emlegető fiúért, mikor egyszerre reggeltájban hazavetődött. Az ünnepek után újból unalomról panaszkodott, az embereket kerülte s ugy látszott sehogysem talál a maga számára alkalmas szórakozást.

(Lövés a kertben.)

Tegnap reggel még a szokottnál is komorabb hangulatban ébredt. Azt mondta, hogy munka után néz, távozott hazulról s csak délután négy órakor tért vissza. A háziak észre sem vették, nesztelenül nyitott ajtót s lement az udvar végén elterülő kertbe.

Öt óra tájban *lövés dördölt el a nagy diófa alatt*. *Szabóék* és a szomszédság egy pillanat alatt összefutottak s ott találták egy padra dölve átlőtt tődvél az unalom áldozatját.

Csakhamar megérkezett a rendőrségtől *Fehér Mihály* biztos és *Balkányi Emil* dr. orvos, a ki konstatalta, hogy *sulyos ugyan a seb, de nem életveszélyes*. Zsebében papirszelet volt, melyre kuszált vonásokkal, czeruzával mindössze ennyi volt írva: „*Unatkozom, hát meghalok.*”

Szabó János egyébként eszméletnél volt, a rendőrbiztos puhatoló kérdéseire azonban folyton csak azt válaszolta:

— Ennek így kellett lenni!

(Hagyjanak meghalni.)

A hivatalos jegyzőkönyv felvétele után *Balkányi* dr. kórházba akarta szállíttatni a sebesültet, de a halál fiatal önkéntese erősen ellenkezett:

— Nem megyek. Hagyjanak meghalni! Kivánsága azonban mégsem teljesül, mert az orvosi tudomány és a gondos anyai ápolás föltétlenül megmentik és visszaadják annak az életnek, melyet unalomból akart föleserélni a halállal.

Nem érdektelen, hogy az öngyilkosjelölt az idén tett eleget katonai kötelezettségének s ép a mult héten volt leánynezní *Derecskén*. Ugy látszik a nász is unalmasnak tünt fel a boldogtalan előt s ezért keresett szórakozást a halálban.

Rejtelmes milliók.

Spanyol szélhámos kísérlete Hajdúvármegyében.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, május 31.

Nyitrai Péter jómódu szováti polgár a napokban rejtelmesen hangzó levelet kapott Madridból, melyet rossz néveléssel egy állítólag ott tartózkodó rokona írt. E rokon létezéséről, ki igen gazdag, amennyiben saját bevallása szerint 1,250.800 pesetája van. Nyitrai Péter eddig mitsem tudott s így annál inkább meglepte rokonának azon ajánlata, hogy vállalja el fényes jutalmazás ellenében leányának gyámságát.

Van azonban az érdekes levélben egy passzus, mely bizonyos, Nyitrai Péter által viselendő költségekéről szól s mely méltán gondolkodóba ejti Nyitrait, hogy nem valami ügyes csaló akar-e tőle ily módon pénzt kicsalni.

A dolog ugyanis roppantul emlékeztet azokra a levelekre, melyekkel néhány évvel ezelőttszintén Spanyolországból elárasztották Magyarországot s melyeknek írói pénz ellenében elásott kincsek rejtekhelyeinek felfedezését kínálgatták.

E levelek közül egy-kettőt vármegyénk tehetősebb földbirtokosai is kaptak, de természetesen egy sem ült fel az otromba csalásnak.

A Nyitrai Péterhez intézett levél szószerinti fordítása különben a következő:

Madrid, 17—5. 1902.

Igen tisztelt Uram!

Hosszu ideig tartó kutatás után végre sikerült felkutatnom az ön tartózkodási helyét s reményelem, hogy ön az a rokon, a kit kereselek, mert családom tagjain kívül másra nem merem bízni titkomat.

Az 1898. év tolyamán 1,250,000 pesetára rugó összes vagyonomat elhelyeztem egy amerikai banknál, úgy, hogy az banktérítvény s egy ismertető jel ellenében legyen kiváltható.

Már most azt a kérdést intézem Önhöz, hogy nem volna-e hajlandó az említett vagyont a térítvény ellenében kiváltani, illetve folyósíttatni s leányomat, kit a mexikói zárdában neveltek, magához venni? Jutalmul felajánlom a fentemlített összeg 25 százalékát, úgy a kamatokat, melyek leányom kiskorúsága alatt önt illethetik.

Ellenben önt terhelné az a költségelölég, mely szükséges ahhoz, hogy ama bizonyos ismertető jel, mely jelenleg a bíróság kezében van, visszaszerzessék.

Miután én fogságban vagyok s nem tudhatom, hogy soraimat megkapta-e, nem írhatok bővebb részleteket, míg a mellékelt czimre intézett válaszát meg nem kapom.

Gyors válaszát kérem távirati uton az alábbi minta szerint, miután gyógyíthatatlan betegségben szenvedek s így az a czélom, hogy leányom jövőjét mielőbb biztosítsam.

Teljes tisztelettel

Luis Dominguez Nyitrai.

Távirati minta: Carlos Sotese, Hotel Páris. *Tanagona* (Spanyolország).

Ugy értesülünk, hogy Nyitrai Péter él a gyanúperrel s nem óhajt közelebbi ismeretségbe jutni rokonával, Luis Dominguez Nyitrai urral, ki e szerint nem lesz abban a helyzetben, hogy a rejtelmes ügyben bővebb részletek közlésével szolgáljon s egy jóra való hajdu embert becsapjon.

Tarka-krónikák.

(Egy pad-tolvaj. — Egy vendégszereplés története. — A papagály.)

Egy kávéházi társaságban arról folyt a vitatkozás, hogy milyen a budapesti rendőr. Egy fiatalember, aki addig nem vett részt a vitában, egyszerre így szólt:

— Én nem vitatkozom, hanem fogadást ajánlok, hogy anélkül, hogy a más holmijához nyulnék, engem még ma lopás miatt letartóztatnak.

Megkötötték a fogadást s a fiatal ember egyenesen egy butorgyároshoz sietett, a ki a sétatereken levő padok tulajdonosa.

— Önnek egy pad — szólt a gyáros — legjobb esetben 40—50 fillert jövedelmez estétől reggelig. Én két koronát fizetek önnek ennyi időre a pad használatáért, de kikötöm magamnak, hogy a padot ez időre máshová vihessem. Biztosítékul kifizetem a pad árát és erről nyugtát kérek.

A nyugtát zsebre vágta s este a főváros egyik promenádjára ment egy másik társával. Nagy suttomban megfogtak egy padot és elindultak vele. Alig tettek tizenöt lépést, előttük termelt egy rendőr.

— Hohó, urfieskák, hevé viszik azt a padot?

A fiatalember roppant ijedt arcot vágott és zavartan dadogta:

— Elakartuk vinni... kérem, es a pad az enyém.

Ugy-ugy? — mondta gyilkos mosolylyal a rendőr — hát csak jöjjenek velem, urfieskák! Hozzák a padot is, majd meglátjuk kié? Majd adok én maguknak padot lopni.

A kapitányságra érve, a két pad-elemelőt a fogalmazó elé vezetik.

— Maguk egy padot vittek el a sétaterről — szólalt meg a fogalmazó.

— Igenis! — felelt a fiatalember.

— És minek kellett ez a pad?

— Kérem, az az én jogos tulajdonom!

És nagy triumfussal tartja oda a pad ára fejében kifizetett összeg nyugtáját. A dolog esztanója azonban csak most következett. A rendőri ész nem azért hivatalos ész, hogy magát lefőzni engedje. A fiatalembert 20 korona pénzbüntetésre ítélték — *hatóság félrevezetése miatt.*

A vendégszereplésnek sok mindenféle oka lehet. Egyszer az, hogy a vendégszereplő művész némi pénzmagot szerezzen, másszor a dícsőség szomja ösztökéli vidéki körutra a művészt, arra azonban még nem volt eset a vendégszereplések történetében, hogy valaki azért menjen vendégszereplni, a miért Szoyer Ilonka legutóbb Nagyváradra ment.

Az Opera bájos primadonnája így beszélt el a dolgot:

— Három estén játsztam a Szigligeti-színházban, a negyedik napon azonban vissza kellett sietnem a fővárosba, mert táviratot kaptam az Operától, hogy este föl kell lépnem. Nagyon jól éreztem magam Váradon, a közönség ott páratlanul kedves, de legjobban tetszett mégis a hotel szobája. Erkélyes szoba volt, gyönyörű kilátással. A szoba maga pedig csupa izlés volt, és kényelem. Roppant édes szoba volt, alig tudtam megválni tőle. Másnap itt Pesten táviratot kaptam Somogyitól, a melyben arra kér, hogy

legalább még egy estén játszszam nála, s ugyis négy estére terjedő vendégszereplémet hirdette. Nagyon bajos volt mennem, sok volt itt a dolog, új szerepet tanultam s már épp visszakarantam sürgönyözni, hogy nem mehetek, — de ekkor eszembe jutott a szoba, az én váradai hotel-szobám, a mely oly nagyon tetszett nekem. És mentem.

Tehát egy egyszerű szállodai szobának köszönhettem a nagyváradai közönség, hogy még egy estén gyönyörködhettem a Szoyer Ilonka nagystíli művészetében.

Színhely egy budapesti kis színészcsalátlakása. A kisasszonynak látogatója van: P. ur, gazdag bankár és bőkezű gentleman, szívesen látott vendége a kisasszony némely pályatársnőjének, a kiket apró pénzzavaraikból gyakran kiségit. A kis színész nő e napon átkozottul csinos és a bankár ur — nincsen fából. Egy esőket szeretne rabolni a piros ajkáról, át is fogja a kisasszony derekát, de e pillanatban éles, rikácsoló hang hallatszik:

— Ne bánts!

A bankár megijed, elereszti a leány derekát, de nem lát senkit. Ujra átkarolja a kisasszonyt, de újra hallatszik, még élesebben:

— Ne bánts! Ne bánts!

P. ur dühösen fölgrrik s e pillanatban meglátja, hogy az almárium tetejéről szemtelen pofával néz vele farkas szemet egy — papagály és csufondárossan rikácsolja:

— Ne bánts! Ne bánts!

A történeti igazság kedvéért legyen mondva: a kotnyeles papagály nem volt abban a kellemes helyzetben, hogy a két izben megzavart esőknak harmadszor is utját állhatta volna.

UJDONSÁGOK.

A város be nem vallott jövedelmei.

Utólagos megadóztatás.

Debreczen városnak tudvalevőleg különböző üzletei vannak, ezek közt megemlítjük a téglagyárat, szeszüzletet, nagyerdei fürdőt, a műjéggyárat és a vásárvám és helypénzszedési jogot. Ezek az üzleti vállalatok bizonyos jövedelmet hoznak a városnak, a melyek — igen természetes — jövedelemadó alá esnek. A város urai azonban esztendőről-esztendőre elmulasztották a szokásos jövedelemadó bevallását s így megtörtént, hogy némely üzlete után *jövedelmi adót egyáltalán nem fizetett.*

Hogy méltó-e ezen eljárás Debreczen városához, mint erkölcsi testülethez, ezt nem akarjuk itt szóvá tenni, de annyi bizonyos, hogy az ilyen elhallgatási, vagy eltussolási politika, egyáltalán nem helyes és meglehetősen súlyos következményekkel jár, mert ha a pénzügyi kormány neszét veszi — s kell, hogy valamikor neszét vegye, mert hiszen a város zárszámadásai nyilvánosak — nagyon keservesen fizeti meg a város az ilyen spekulációt és sokkal súlyosabb következményekkel járhat a házipénztárra, ha a *be nem vallott jövedelmi adókat ötszattendőről visszamenőleg* kell az állampénztárba befizetnie, mintha minden esztendőben, a megfelelő kisebb összeget fizetne be.

Mert úgy áll most a dolog, hogy a város üzletei után *be nem vallott jövedelmi adót a pénzügyminiszterium* öt

esztendőről visszamenőleg követeli a várostól, a mi igen tetemes összeget — közel százezer koronát — tesz ki. Ez az utólagos megadóztatás már régen folyamatban van a pénzügyminiszteriumban s csak igen rövid idő kérdése, hogy mikor olvassák reá Debreczen város házipénztárára, hogy az esztendők óta be nem vallott jövedelmi adók fejében egy igen tetemes összeget fizessen be a kiradóhivatalba. És igen emberséges eljárása lesz az illetékes adóközegeknek, ha a jövedelem adó eltitkolása miatt, a törvényszabta büntetéssel nem sujtjuk Debreczen város házi pénztárát, a mi — tudja Isten — hány százezer koronára rugna. Azsrjt jegyeztük meg, hogy igen helytelen gazdálkodás ám az ilyen dolgoknak a szándékos eltitkolása. Mert — eltekintve attól, hogy erkölcsi szempontból is kemény elbírálás alá esik — előbb, vagy utóbb súlyos anyagi következményekkel is járhat.

A városnak ugyan jogában áll az utólagos megadóztatások ellen felebbezéssel élni, a mit valószínűleg meg is fog tenni; sőt egyes vállalataira nézve már meg is lett, de — a mennyiben a város zárszámadásai világosan kitüntetik az adó alá vont jövedelmeket — mindenemü felebbezés és ntólagos kapkodás, haszontalan és fölösleges munka.

Igen kívánatos volna, hogy az illetékes körök ezt végre-valahára megszivleljék és a jövőben hasonló kalamitások elő ne forduljanak.

Otthon a senki gyermekeinek.

Építik a lelenczházat.

Szülőtlen kisdedeknek, talált gyermekeknek otthont épít Debreczenben is a jótékony könyörületesség. Széll Kálmán belügyminiszter megbízásából tegnapelőtt itt járt Frank Ödön dr. egészségügyi felügyelő, hogy a gyermekotthon helyét, alkalmas telkét megtekintse és kiválassza.

Puky Gyula, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja, Rásó János főispáni titkár, Aczél Géza főmérnök, Szabó Kálmán jegyző és Kenézi Gyula dr. bábaképezdei igazgató társaságában legelőször a Debreczen város közönsége által följánlott telket tekintette meg a miniszteri kiküldött a régi sertésvásár helyén. Tüzetes szemle után kijelentette, hogy a talajjal meg lenne elégedve, de a közeli sertéshizlálókra való tekintettel közegészségügyi aggályai vannak.

A bizottság tovább folytatta a szemlét s a Miklos-utca végén, a lovassági kaszárnya melletti telket mutatta be Frank Ödön dr. egészségügyi felügyelőnek, a ki azonban ezt sem találta alkalmasnak. Minthogy pedig a nagyerdei szemle és tanulmányut sem végződött kellő eredménnyel, a belügyminiszteri kiküldött Puky Gyula főispánnal együtt a város által följánlott telekben állapodott meg s ily értelemben teszi meg előterjesztéseit.

A lelenczotthon építésére már legközelebb ki is írják a nyilvános pályázatot, hogy még ez év folyamán hozzáfoghassanak az alapozási munkálatokhoz. Puky Gyula főispán fáradságot

nem ismerő, lankadatlan buzgalommal és odaadással támogatja és viszi előbbre a lelenczház ügyét, melynek megvalósulásában övé az oroszlanrészt.

Pipával a másvilágra.

— Különös végrendelkezés. —

A „Vigkedvü Mihály“-utczának népszerű alakját, *Matolcsi* Gábor uramat tegnap temették illő tisztességgel. Hatlovas gyászhintó vitte utolsó útján, úgy, a mint végső intézkedéseiben meghagyta. Ezek az intézkedések pedig épenséggel nem érdektelenek.

Vagyonát, családjá nem lévén, legjobb czimborájának egy kovácsmesternek hagyományozta, kikötvén azonban, hogy az örökös tartozik tisztelettel végrehajtani *Matolcsi* uram utolsó óhajait. Ezek pedig elég különös dolgok.

Igy többek között föltétlenül megkövetelte, hogy *bort, sonkát, pipát, dohányt és gyutát tegyenek a koporsójába és katonazene kísérelje ki a temetőbe.* A pipakésztséget mellé helyezték, de a katonai zenekar semmiképp sem volt hajlandó *Matolcsi* bácsit elsíratni s így megdicsőült lelkének be kellett érni polgári zenészek közreműködésével.

A különöz végrendelkező egyébiránt azt is meghagyta, hogy bársonnyal legyen kibélelve a koporsója, mert fél a fagytól. Ez a kívánsága is teljesedésbe ment s így nyugodtan alhatik sirágyában a „Vigkedvü Mihály-utca néhai nevezetessége, a ki eleve kiválasztotta sirkövét is, sőt feliratát is megfogalmazta a következőkben:

Itt nyugszik

Polgár *Matolcsi* Gábor.

Vajból volt a szive, nem pediglen fából. Igaz jó magyarral kevesebb lett véle. Becsületes embert rejt e sirnak mélye.

* **A szerkesztőségől.** *Harsányi* Sándor, lapunk felelős szerkesztője tegnap este *Budapestre* utazott a V. H. O. Sz. közgyűlésére és két napig marad a fővárosban.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap az ev. ref templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet. A nagytemplomban *Szabó Bertalan* s. lelkész. A kistemplomban *Dicsőfi József* lelkész. Az újtemplomban *Mitrovics Gyula* lelkész. Az ispotály templomban *Kovács János* iskolai felügyelő, lelkész. A szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár. A csapókertben *Pálint Miklós* teológus.

Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor *Nánássy Lajos* esküdt felügyelő prédikál.

A róm. kath. templomban délelőtt 6 órakor szent mise, tartja *Szabó István*. 7 órakor szent mise, tartja *Brösztel Lajos*. 8 órakor szent mise, a gymnasiumi növendékek részére. 9 órakor nagymise, melyet dr. *Wolafka N.* püspök tart, utánna szent beszédet mond ugyanő. Háromnegyed 11 órakor szent mise a Svetits-zárda s az elemi iskolák részére, tartja *Molnár K. Dezső* h. igazgató. Fél 12 órakor szent mise, mondja *Pák Emil*. Délután fél 3 órakor keresztény tanítást

tart dr. *Wolafka Nándor* v. püspök. 3 órakor *Lytánia*. 4 órakor *Rózsafüzér-társulat* hónapos ájtatossága szent beszéd és körmenettel.

* **Képtárlat a városházán.** Tegnap délután öt órakor járt le a pályázat határideje a város művészeti ösztöndijára, melyet a pályázat nyertese három esztendőn keresztül évente 600 koronával fog fölvenni a város pénztárából. Legtöbb pályázó képzőművész s a beérkezett festmények egész tárlatot képeznek a városház könyvtártermében. *Nagy László* „Pipás embere“ és genre képei különösen szépek. Tájképe gyöngébb. *Dávid Imre* két szoborral szerepel, egyik egy odaliszket, a másik *Simonffy Imre* polgármestert ábrázolja. *Hajdu Béla* művészi rajzai figyelmet és méltánylást érdememelnek, *Nagy Károly* kezdetleges képei között a „Krisztus fej“ a legjobb. *Kiss Ida* kilencz tájképet küldött, *Tőkés Sándor* arcképekkel versenyez a babéért. A tanács kedden dönt a pályázat ügyében.

* **Személyi hir.** *Csesznák* Benő altábornagy *Nladár* őrnagy kíséretében tegnap este *Szatmárról* városunkba érkezett. *Csesznákot* a *Bika* szállodába megérkezésekor a debreczeni helyőrség nevében *Kuffka* tábornok és *Wohlhojfer* ezredes fogadták.

* **Kórház a katonáknak.** *Fejérváry Géza*, a m. kir. honvédelem minisztere leiratot intézett Debreczen város közönségéhez, melyben sürgősen kéri a katonai csapatkórház mielőbb való létesítését s a tervrajzoknak hozzá való fölterjesztését. A tegnapi tanácsülés foglalkozott a miniszteri megkereséssel és tekintettel arra, hogy a városi törvényhatóság közgyűlése már meg is szavazott 160 ezer koronát a csapatkórház létesítésére, megbizta *Aczél Géza* főmérnököt, hogy a részletrajzokat elkészítse s a miniszteriumhoz beterjessze.

* **Elmaradt bizottsági ülés.** *Vecsey Imre* tb. főjegyző, tanácsnok tegnap délután három órára ülésre hívta egybe a jog- és pénzügyi-bizottság tagjait, az értekezlet azonban, nem volt megtartható, mert *Komlóssy Dezső*, *Szabó Kálmán*, *Szántó Győző* és *Nemes Kálmán* bizottsági tagokon kívül senkisémet jelent meg a meghívásra. A bizottsági ülés illykép kedd délutánra halasztatott, mely újabb terminust annyival is inkább melegen ajánljuk a bizottsági tagok figyelmébe, mert véleményünk szerint az elvállalt bizatásnak nem csak illő, de kötelességszerű is eleget tenni.

* **Dohánytözsédések figyelmébe.** A kereskedő társulat lapunk útján felhívja a dohányeladással bírók azon tagjait, a kik régi házszámmal ellátott engedélyüket még nem adták be, hogy azt a társulat titkáranak d. u. 5—7 óra között, legkésőbb *júnus 3-ig* annyival is inkább adják át, mert ennek elmulasztása esetén a házszám kiigazítása iránt maguknak kell intézkedniök.

* **Chorin Ferencz — Szabó Kálmánhoz.** A magyar gyáriparosok országos szövetségének multheti alakuló gyűlésén elnök tudvalevőleg *Chorin Ferencz* dr. lett. *Chorin Ferencz*, a szövetség agilis vezérférfia tegnap köszönő levelet intézett *Szabó Kálmánhoz*, a debreczeni kamara elnökéhez, azért a buzgó és eredményes

fáradásért, melyet Szabó Kálmán a gyári szövetség debreczeni fiókjának megalakítása körül kifejtett.

* **Bosnyákok a delegációban.** A delegáció mai ülésére egész sereg bosnyák ember jött el és hallgatta végig a karzaton a bosnyák vitát mind addig, a míg Kállay Béni közös pénzügyminiszter fel nem szólalt. Ekkor mintegy ütésre mindnyájan felkeltek és szó nélkül eltávoztak, a mi nagy derűtséget keltett.

A bosnyákok különben egy panaszos füzetet is szétosztottak a delegátusok között, de a füzetben felsorolt vádjaikat Kállay miniszter sorra alaposan megczáfolta.

* **Debreczen az önálló vámterületért.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tudvalevőleg már több ízben tett felszólalást illetékes helyen az önálló vámterület behozatala érdekében. Az erre irányult mozgalom ma sem szűnt meg a debreczeni kamarában. A debreczeni kereskedelmi és iparkamarának ugyanis e havi rendes gyűlésén újból szóvá teszik az önálló vámterület fontos kérdését. A kamara ügyvezetősége már most foglalkozik az ezirányú előterjesztés előkészítésével s a maga részéről mindent megtesz, a mi az ország gazdasági önállóságának kivívását előmozdíthatja.

* **Arányos adó az ipartestületben.** Az ipartestületben tegnap folytatták az adóarányosítás nagy és szinte végtelen hosszúnak tetsző munkáját. A tegnapi ülésen, melyet Tóth Kálmán jegyző vezetett, a *kötélverők, szijgyártók és gubasok* adóját rendezte az ipartestület. — Ma délelőtt 8 órakor a *czipész-szakosztály* ülésezik.

* **A Kamarai titkár körutja.** Láng Lajos, kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az államilag szubvenzionált gyárak állapotáról a kamarák, egész kerületüket felölelő jelentéseket küldjenek fel hozzá. A debreczeni kamara jeles titkára, Szávay Gyula e czélból legközelebb vidéki körutat tesz, bejárja a kamara területéhez tartozó helységeket s személyes meggyőződésai alapján referál a miniszternek.

* **Thót László segélydija.** Thót Lászlót még jogász korában mindenki ismerte Debreczenben jeles nyelvtudásáról. Thót hét európai és több keleti nyelvet beszél. Legutóbb a svéd tudományos Akadémia fejezte ki neki köszönetét gyönyörű fordításáért. Thót László ma már a jogtudományok doktora és most külföldi tanulmányutra óhajt menni. Evégből 1000 korona segélyt kért Wlassics minisztertől. A miniszter leküldötte véleményezés végett a kérvényt Kiss Áron püspökhöz, ki valószínűleg a legkedvezőbb ajánlást fogja adni. Ha nem másért, azért a rengeteg nyomtatott dolgozatért és még több oklevélért, melyeket Dr. Thót kérelmének támogatására folyamodványához esatolt.

* **Szinay Gyula.** Az ev. ref. presbiterium által kiküldött 18 tagú bizottság tegnap délután folytatta tanácskozásait Szinay Gyulának, az egyházi törvények revízióját sürgető indítványa felett. A bizottság, melynek ülésén Kiss Albert lelkész elnökölt, majdnem teljesen

végzett a nagy horderejű indítványok pontról-pontra való letárgyalásával. A következő tanácskozás, mely valószínűleg teljesen kimeríti a javaslatot, még e hét jolyamán tart, mert június 7-ik napjáig készen kell lennie munkálatával a bizottságnak. A munkálatot, a mihez egy hétre tartandó presbiteri gyűlés veszi számba. A bizottság tegnapi ülése délután négyórától hétig tartott.

* **Az akadémiák könyvtárnoka.** A főiskolai ifjuságnak temérdek egylete van. Ezeknek előjáróit mindig nagy korteskedések között választják meg a jövővé alkotmányos élet várományosai. Mégis a *Felsőbb tanulók Olvasó-Egyletének* könyvtárnoki állása az, melynek betöltése körül legtöbb agitáció folyik. Talán azért, mert ez a tisztviselő bírságokat is vehet az ifjakra s talán azért, mert ez az egyetlen állás az akadémiái egyletekben, mely nemesak a tiszteletbeliség jellegével bír, de csinos dotációval is jár. A könyvtáros ez évben Füzessy Géza teológus volt, a jövő év folyamán pedig a váltakozás régi szokása szerint, joghallgatót választanak könyvtárnokul az egylet tagjai. A korteskedések már most megindultak az állásnak szeptemberben leendő betöltésére. — Neveket még nem emlegetnek, de a kandidátusok alakja körvonalokban már ott lebeg a választópolgárok képzeletében. A jelölést még e hét folyamán megejtik az ellenpártok.

* **Szabó János utóda.** Az oly tragikus véget ért *békés-bánati* esperesnek, Szabó Jánosnak helyét most töltötte be ideiglenesen az egyházmegye. Egyházi törvény értelmében helyettes esperessé a legidősebb egyházi tanácsbíró kell megválasztani. A békés-bánati egyházmegye legidősebb tanácsbírája Mészáros László azonban betegeskedik s így helyettes esperes a korra nézve második tanácsbíró Grozó Gyula, gyomai lelkész lett, aki hivatalbalépését tegnap jelentette be Kiss Áron püspöknek.

* **Bakkancsszállítás a honvédségnek.** A honvédelmi miniszter már régebben hirdetett pályázatot a honvédség részére történendő bakkancskészlet szállítására. A hirdetményeket közvetett úton a vidéki kamarák tették közé. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerületéből nyolcz alkalmi iparszövetkezet nyújtott be ajánlatot és pedig: *Debreczen, Jászberény, Kunszentmárton, H.-Szoboszló, Jákóhalma, Jásztelek, Jászládány és Dévaványa* iparosai.

* **A püspök felesége meggyógyult.** Kiss Áronnak, a tiszántuli egyházkerület ősz püspökének felesége tudvalevőleg súlyos betegségben szenvedett hosszabb idő óta. Ezelőtt mintegy három héttel elkerülhetlenné vált az operáció szüksége s a főtiszteletű asszonyt meg is operálta dr. Dollinger, fővárosi professzor. A műtét a legkitünőbb eredménnyel járt, úgy, hogy Kiss Áronné most tul van minden veszedelmen. Püspökünk kedves felesége tegnapelőtt érkezett haza friss erőben, egészségben, a hozzátartozók legnagyobb örömeire.

* **Hamis pénzzel fizetett.** Mester Sándorné *b.-ujvárosi* lakosnő bejött tegnap Debreczenbe, hogy egyetmást bevásároljon. Egyik boltba tért be vásárolni s mikor fizetésre került a sor, kitett a pudlira egy forintostallért. A kereskedő

megvizsgálta a pénzt s azonnal észrevette, hogy hamis forintossal van dolga. Ertesítette a rendőrséget, mely vallatóra fogta a hamis pénzzel fizető asszonyt. A vallatás alkalmával azt mondta az asszony, hogy egy trafikban kapta a pénzt. A rendőrség azonban tovább kutat, mert nagyon valószínű, hogy vidékről került be a hamis forintost.

* **Kinevezés.** Puky Gyula főispán Madarász Sándor debreczeni lakost Hajdúvármegyéhez tiszteletbeli alszámvevőül nevezte ki.

* **A mai tornaünnepély főpróbája.** A debreczeni középfokú iskolák ma délután négy órakor tartandó tornaünnepélye és versenyei iránt általános érdeklődés mutatkozik. Az ünnepélynek tegnap délután volt a főpróbája. A jegyek nagyrésze már elkelt.

* **A gazdasági bizottság ülése.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága holnap, június 2-án délután három órakor gyűlést tart. A gyűlésnek most kivételesen fontosabb tárgyai is lesznek, amennyiben ki fognak térni tárgyalásai a lelkészválasztáshoz szükséges egyházi adók befizetésének kérdésére is.

* **Lécztolvaj szövetkezet.** Dörgei Mihály kőműves-inas rossz dologra adta a fejét. Több társával együtt tolvajkompániát szervezett s az új esendőrlaktanya mellé hordott léczhalmat kiméletlenül dézsmálgatták. Károlyi Sándor építőmester, a léczek tulajdonosa utána nézetett a dolognak és sikerült is Dörgeit megcsipni épen abban a pillanatban, mikor egy rakás léczzel tovább akart állani. Az elfogott fiut átadták a rendőrségnek, hol kivallotta, hogy a léczlopásban több társával vett részt. Vallomása alapján a többi czinkosok is a rendőrség elébe kerülnek és szigorú büntetésben lesz részük.

* **Segély a város betegeinek.** A tegnapi tanácsülés Kovács Sándor városi számvevőnek 80 korona, Kovács István hajduőrmeesternek 40 korona segélyt szavazott meg fürdőzési czélokra, a tisztí orvos véleménye alapján.

* **Presbyteri értekezlet.** A debreczeni református egyház presbyteriuma ma délelőtt tíz órakor értekezletet tart. Az értekezlet főtárgya a lelkészválasztás előkészítése, nevezetesen az egyházi adót fizetők lajstromának összeállítása és az adófizetés megsürgetése.

* **A Csokonai-Kör választmányi ülése.** A *Csokonai-Kör* tegnap délután öt órakor választmányi ülést tartott a város háza kistanácstermében. A választmányi ülés egyetlen tárgya a ma délelőtt tíz órakor tartandó közgyűlés tárgysorozatának előkészítése volt. Az ülés fél hat órakor ért véget.

* **Vasárnapi szünet.** A Kereskedő Társulat elnökségétől vettük az alábbi sorokat: Figyelmeztetjük a fogyasztó közönséget, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezése szerint június és július hónapokban az üzletek vasárnapokon már délelőtt 10 órakor bezáratnak és így legcélszerűbb, ha szükségletüket már szombaton szerzik be. Az üzleteket tehát már ma egész Debreczenben délelőtt tíz órakor zárják be.

* **Uj kut az Árpád-téren.** Boczkó Sámuel, Debreczen város főkapitánya sürgős beadványában hívta föl a tanács

figyelmét az *Árpád-tér* közveszélyes állapotban levő kútjára. Tegnap foglalkozott a tanács ülésén a főkapitányi beadvánnyal és *Aczél Géza* főmérnököt meg is bízta a kut rendbehozatalával.

* **Darányi miniszter sürgönye.** Az angol gazdák ittléte alkalmával üdvözlő-sürgönyt küldött a Hortobágyra kirándult társaság *Darányi* miniszterhez. Az üdvözlő sürgönyre tegnap érkezett meg a következő távirat:

Komlóssy Arthur polgármesterhelyettes urnak.

Debreczen.

Az angol gazdák ottléte alkalmából küldött szives megemlékezést őszinte köszönettel vettem.

Földmivelésügyi miniszter.

* **Kétszáz ezer forintos végrendelethamisítás.** Mint budapesti tudósítónk telegrafálja, a fővárosi államrendőrség most egy nagyszabású végrendelethamisításról tart nyomozatot. Az ügy a következő: *Horváth Sándor* földbirtokos ezelőtt néhány hónappal meghalt. Az öreg urnak nagy és kiterjedt rokonsága volt, mely tisztességes temetést rendezett neki, abban a reményben, hogy az öreg után szép hagyaték maradt. A temetés után érdeklődni kezdtek a végrendelet és hagyaték iránt, de ez érdeklődést kinos megdöbbenés követte, mert az öreg ur hagyatékában alig maradt ezer korona s a végrendelet is olyan volt, mely első látásra hamisnak tűnt fel. A rokonság jelentést tett az ismeretlen sikkasztók és hamisítók ellen. A rendőrség megindította e sajtószerű ügyben a bünyügyi eljárást.

* **Megnyílt az uszoda.** A *Margit-fürdő* fedett uszodája megnyílt s a közönség használatára áll. Reméljük, hogy a mostani szép időjárás folytán tömegesen fogja folkeresni a közönség a különben is kedves helyet. Az uszodára vonatkozó dolgokról tegnapi lapunkban bőszegesen referáltunk.

* **Ingatlanok forgalma.** Az elmúlt héten a következő helybeli ingatlanokban történt tulajdonos változásokat vezette be a telekkönyvi hatóság: *Puhák János* és *Kecskés Sándorné* veszik *Nagy Sándor* és nejétől a debreczeni 6131. sz. tjkvben, 4537. hrsz. a. foglalt szőlőt 4200 koronáért. — *Zeffér István* veszi *Kovács Ferencz* és tsaitól a debreczeni 166. sz. tjkvben, 7710. hrsz. a. felvett ondódi szántót 4000 koronáért. — *Kálmándi Istvánné* veszi *Ménes Mihálytól* a debreczeni 2337. sz. tjkvben. A I. 1. 2. rsz. a felvett ingatlanok $\frac{2}{10}$ részét 960 koronáért.

Legdusabb választék.

A legújabb mosó női ruhaszövetek minden fajából, ugymint:

80 % széles selyem **Lyones**, sima, ajouros modern színekben.

80 % „**Douches**“ fulardselyem hatással

80 % vászonszerű divatos, finom szövetek

80 % **Batistok, pikét**, fehér, színes, simán és ajournal

80 % legszebb **perkálok, madapaplanok.**

80 % **Zefírek**, 40 fillértől feljebb

80 % remek **tennisszövet**, 40 fillér, **csalányvászón** 30 fillér.

Turista ingek.

Kardos László

Kossuth-utca 9. szám.

* **A Telegdy-féle Szepes sóstó fürdő** kezelősége értesít, hogy a fürdő megnyílt és a kedvező idő beálltával a fürdők már rendszeresen állnak a t. közönség rendelkezésére. Vasárnap és ünnepnapokon külön fürdő-vonat is közlekedik.

* **Örvendetes jelenség**, hogy reklám mal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legujabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőriinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20fillértől felfelé kaphatók.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (Gróf *Keglevich István* intendáns távozása.) Gróf *Keglevich István*, a m. kir. Operaház és a Nemzeti Színház intendánsa, megváltik állásától. Gróf *Keglevich István* lemondott az intendánságról és *Széll Kálmán* miniszterelnök mint belügyminiszter elfogadta a lemondást. Helyébe intendánsnak *Bezerédi Viktor* belügyministeri tanácsost, a ministeriumban a színházi ügyek vezetőjét nevezte ki a belügyminister s a kinevezésre a királyi jóváhagyás is megtörtént. A változást a hivatalos lap fogja publikálni. Gróf *Keglevich István* lemondása amaz ellentétek következménye, melyek közte és a miniszterelnök között az utóbbi időben felmerült. Mint étesülünk, gróf *Keglevich István* a Magyar Földhitelintézetnél való állással kárpótolják.

TÁVIRATOK.

Tanácskozások

a belügyminiszteriumban.

Budapest, május 31. (*Saját tudósítónktól*.) A belügyminiszteriumban fontos tanácskozások folynak mostan a közigazgatási ügyvitel tárgyában, melyen a belügyminiszteri államtitkárokon és a kodifikáló osztály tagjain kívül *Sándor János* és *Lukács György* főispánok vettek részt. A szaktanácskozásokon meghatározzák azokat a gyakorlati intézkedéseket, melyek az ügyvitelt az egész országban egységesen szabályozzák. Ez intézkedések célja az írásbeli eljárást kevesbiteni, hogy a felekkel a közvetlen szóbeli eljárás érvényesüljön. Kevesbiteni fogják az időszaki jelentéseket, kimutatásokat, nyilvántartásokat és egyszerű, könnyen kezelhető nyomtatott blankettákat állapítanak meg. Rendeleti uton intézkedni fognak a telefonhálózatnak a

közigazgatásnál való használatáról. Megállapítják, hogy mikép létesíttessék minden megyében hivatalos lap, melyben a rendeletek, határozatok közöltetnének. A közigazgatási eljárásra vonatkozó ügyvitel egyszerűsítésével már elkészültek. A szaktanácskozás alapján a városok és községek ügyvitelére vonatkozó teendőket haladéktalanul kidolgozzák. Az eljárást egyszerűsítő belügyminiszteri rendeletek valószínűleg már szeptemberben életbe lépnek.

A király csapatszemléje.

Lajta-Bruck, május 31. A király a csapatok megszemlélésére ma reggel ideérkezett. Megérkezésekor *Uxküll* gróf hadtestparancsnok és a hatóságok fejei fogadták. *Nagy* főispántól és *Pogány* alispántól a mosonmegyei vetések állásáról kérdezősködött a király. A király kíséretében volt *Rajner* főherceg, a három csapatfőfelügyelő, *Kropatschek* tüzérségi felügyelő és az idegen katonai attasék. Ő felsége szemlét tartott a 6., 62. és 43. gyalogezredekben és az 1. landwehr-ezredben. A szemle kombinált manővergyakorlattal végződött.

A kivándorlási kongresszus ülése.

Miskolcz, május 31. (*Saját tudósítónktól*.) Városunkban ma nagy érdeklődéssel kezdték meg a felvidéki kivándorlási kongresszus üléseit. *Miklós Ödön* elnök jelenti a kongresszus célját, megrojjolván 22 felvidéki megye kivándorlásának szemoru képét. A baj orvoslására törvényhozási intézkedést sürget. Ezután elkezdődött a szakosztályokban való tanácskozás.

Kegyelem az elitáltaknak.

Páris, május 31. *Loubet* elnök oroszországi látogatása alkalmából 220 elitáltaknak a büntetését részint enyhítette, részint elengedte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megsemmisített mandátum.** *Budapest*ről táviratozza tudósítónk: Ma újabb szenzációja van a Kuria választási bíráskodásának. Az ítélőtanács, melynek *Paiss* tanácselnök volt az elnöke, ma több napi tárgyalás után kihirdetvén ítéletét, érvénytelennek nyilvánította *Baross János dr. esongrádi mandátumát*. *Barossnak* tudvalevőleg *Hegyi Antal*, a esongrádi plébános volt az ellenjelöltje. A megsemmisítést azért mondotta ki a Kuria, mert a kerületben nagymérvű etetés-itatás folyt. A nagy lakomákat bevallottan választók — többnyire koresmárosok — rendezték, de a bíróság ugy találta, hogy azt már anyagi viszonyainknál fogva is nem a maguk, hanem a *Baross* pénzén tették. A Kuria *dr. Barost megfosztotta az aktív és passzív választói jogától is egy évre*, úgy, hogy az új választáson föl sem léphet. Az irato-

kat, mert büntetendő cselekmény is forog fenn, átteszik az igazságügy-miniszteriumhoz.

§ **A Pályi—Köpösdy párbaj.** Az egyetemi kurucz-brigád fenekedése idején, a melyet főképp Köpösdy Dezső joghallgató szított, a „Magyar Szó” foglalkozott az ifjak viselkedésével. Közben támadta Köpösdyt, a ki feleletre vonta a lap főszerkesztőjét, dr. Pályi Edét. A lovagias affért pisztolypárbajjal intézték el — melyben tudvalevőleg oly súlyosan megsérült dr. Pályi, hogy hetekig tartott, a míg felépült. Biróság elé kerültek a párbajozók s a törvényszék egy nemrég tartott tárgyaláson Köpösdyt *nyolcz napi államfogházra ítélte.* Ma dr. Pályi állt törvényt. Reá, dr. *Haberfeld* Marcell védelme után *három* napi államfogházat mértek. Az ítélet jogerős.

KÖZÖNSÉG KÖRE.

A csavargók kongresszusa.

A rendőrség figyelmébe.

A rendőrségnek b. tudomására adatik, hogy a Hatvan-utczán levő Tennenbaum-féle pálinka lebuji előtti járdán a debreczeni csavargók hosszúnak látszó kongresszusa megnyílt. A kongresszus tárgyalásáról referátát nem hozhatunk, valamint az egyes felszólalók, közbenszólók, közbeköpködők stb. szerepléséről sem emlékezhetünk meg külön, mert ezek méltatását megtagadná a nyomdáfesték.

Hogy azonban mégis szóvá tettük a dolgot, annak oka az, hogy a kongresszus taoácskozmányainak egyes tört részeit az all főrealiskola tanulói is kénytelenek meghallgatni vagy jobban mondva meghallani, minthogy a kongresszus helye közvetlen a realiskolába vezető uton van.

Nekünk az a véleményünk, ha az iskolába járó ifjuság még nem elég érett ahhoz, hogy egy kongresszus tanácskozásait végig hallgassa, még ha épen a csavargó-társadalom legkiválóbbjai szerepelnek is. Epen ezért azzal a kérelemmel járulunk a rendőrség jóakarata elé, legyen kegye a csavargó-gyűlések számára alkalmasabb, a tanuló ifjuságra kevésbé káros és általában az illető utczai közlekedést is gátoló helyről gondoskodni. Ha netán ezen szempontok még nem lennének elegendők a kért intézkedés fogantatására, úgy ajánljuk a rendőrségnek, vegye irodalmi szempontból bírálat alá a m. t. csavargó urak infamisan aljas és aljasul infamis stílusát és a baktériológiai intézettel vizsgálta meg azt az undorító tócsát, melyet ezen urak a járdán viritus unitis-összeköpködnek.

Több hatvan-utczai lakos.

* **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult férjem halála alkalmából egyesek és testületek részéről olyan fölemelő módon megnyilatkozott részvét úgy nekem, mint családomnak nagy vigasztalására szolgált. Gyászunk e nehéz napjaiban képtelenek vagyunk a részvétnyilvánításokra kinekinek válaszolni. Ezen az uton fogadják ehát magam és családom nevében hálás köszönetemet mind azok, akik a végső

tisztességen és azóta is fájdalmunk enyhítésére sietni szivesek voltak. — Debreczen, 1902. május hó 29. Özv. *Szabó* Jánosné.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: *Jabloneczay Kálmán.*

IV.

9.

A szenvedély rabja.

— Kicsiny gyermekkoromra alig emlékszem. Tizennégy éves lehettem, midőn egy sötét éjjelen fehér emberek támadták meg csendes falunkat. Olyan fényes csövű fegyverek voltak — mint neked jó uram! A fehér emberek társágában több fekete is volt, de nem a mi nemzetségünkéből.

— Oh ezek borzasztók voltak. Ezek a feketék — talán rokon testvéreink, — kiméletlenül gyilkoltak és ütöttek mindnyájunkat.

— Néhány óra alatt szülőfalum lakossága egy hosszú lánczra volt fűzve, kezeiken nehéz béklyó vassal. Sokan elszöktek vagy a nagy zürzavarban az erdőség bokrai között kerestek menedéket. Ezek után elbocsátották a vérebeiket, melyek szintén nagy számmal voltak a fehér rablók kíséretében.

Az ebek dühös csaholással, a friss lábnyomokat szagolva — követték, vagyis inkább üldözték a menekülőket... A távolból halatszót a kétségbeesett ordítás: az emberé és az üldözö vérebé, melyek halálharcot vártak egymással. Az ebek aztán visszatértek, a fehér rablók csak azokra vártak — csupa vér volt a testük a gyilkos fenevadaknak, úgy látszott teljesen eleget tettek hivatásuknak.

Nemsokára ezután elindultunk észak irányában. — Ugy hajtottak hajtottak bennünket, mint a barmokat. A drót csapóju karikás sűrűn hullott kopasz vállainkra, mély hasadásokat csapva azokon melyekből a jó vér, mint patak vize hullott alá. Férfi-asszony-gyermek szorosan egymás mellé lánczolva-vánszorogtunk előre a forró homokon.

A sebesülteket vagy gyengébbgyermekket, kik nem tudtak az erősebbekkel lépést tartani egyszerűen föbe lötték és félre dobták az útszélre.

Az én kis testvércémet is föbe lötte egy kaján nézésű gyilkos. Pedig az ölemben vittem sok napokon keresztül. — Egyszer azt parancsolta, hogy tegyem le hadd jöjjön a maga lábán. — Uram! mondám még négy éves sínes, nem tud velünk lépést tartani. — Ne gondolj vele! mordult ismét rám — hanem dobd le! En nem akartam le tenni, és ezt a szilárd elhatározásomat szememből is ki vélte olvasni a gyilkos — ott a keblemen lötte keresztül a gyermek alá csüngő fejét.

Most már csakugyan le kellett tennem. Félre léptem az ut oldalára és a meddig csak lánczom engedte, kinyújtózkodtam egy sűrű bokor felé, melynek árnyékot adó levelei alá oda helyeztem kis öcsém holttestét. Rémséges fájdalomban megátkoztam a kezét a mely e gyilkosságot cselekedte.

Menet közben gyakran vissza tekintettem az elhagyott bokor irányában s láttam, hogy már a nyomunkban van a fenevadak sokasága elhullott — legyilkolt testvéreim hulláit marakodva tépték széjjel ott a hátunk mögött.

(Folyt. köv.)

530 v. k. szám.

1902.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságának V. 65—10 1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Freund Gyula és Piek és Fischer részére Dr. Burger Péter debreczeni lakostól 1022 korona 34 fill. és 3084 k. 14 fill. tőke ennek esedékes 5%-os kamatai és eddig összesen 164 kor. 96 fill. perköltség erejéig 1899 évi augusztus 15 nov. hó 27-én bíróilag lefoglalt és 1500 koronára becsült egy ló és butorokból álló, és egyéb ingóságok 1902. évi június hó 2-ik napján, délután 3 órakor kezdetét veendő Debreczen sz. kir. város istállója udvarán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen 1902. évi május hó 6-án.

Sugár Gyula.

kir. végrehajtó.

ad 6127. sz.
1902.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye kir. tanácsos Alispánja az 1902. évi május hó 30-án kelt 6127. számú rendeletével a Nagyvárad—Budapesti törvényhatósági ut 3.—4.—41. klm. szakaszok, továbbá a Debreczen—Budapesti törvényhatósági ut 21.1—22.4 klm. szak. földfeltöltés és a Debreczen—Nyiradonyi törvényhatósági ut agyagolás helyreállítását 9703 korona 50 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1902. évi június hó 14-ik napjának d. e. 9 órájára Hajdúvármegye Alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívottnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a **kitűzött nap d. e. 9 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1902. május 30.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

A P R Ó H I R D E T E S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovatban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A K I
 eladni vagy venni kíván
 butort földet
 bort szőlőt
 üzletet
 házat stb.
 szobaleányra
 szolgálóra
 kocsisra
 házmesterre
 háztartásra
 nevelőre

gazdasszonyra
 szakácsnőre
 vinczellőre
 kulcsárnőre
 üzletvezetőre
 könyvelőre
 üzlettársra
 segédre
 stb.-re
 van szüksége
adja fel hirdetését
 a
„S Z A B A D S Á G”
 kiadóhivatalánál.

Vaj,
 naponta friss
 kilója 1 frt. 20 kr.-ért
 kapható
DEUTSCH LAJOS
 fűszer kereskedésében
 Piacz-u. 38.

hasznos időtöltés. Ingyen-
 oktatás és utasítás. Tes-
 sék árlapot kérni

Legalkalmasab ajándék
 egy fényképező kamra.
 Kellemes szórakozás és
 Komáromi József fényké-
 pézeti szaküzletéből Deb-
 reczen, Piacz 12.

Hol a jó és olcsó!

Fazekas Kálmánál
 Hatvan u. 4 sz. (Koszo-
 rus-ház), hol mindenemü
 földfestékek valamint pil-
 lanat alatt száradó szo-
 bapadló és butor lak-
 kok, furnisz, vékony és
 vastag asztalos enyv 38
 kr. kilója és minden e
 szakmába vágó cikkek
 olcsóbban mint bárhol a
 nagyérdemű közönség ren-
 delkezésére állanak.

Hítűnő házi koszt
 kapható Arany János-
 utca 36. szám, hátul.

Martinkán

négy nyilas szőlő nagy
 pajtával együtt eladó
 Czim a kiadó hivatalban

Hirdetések

felvételnek
 a
kiadóhivatalban
 Csapó-utca 9.

Olcsóbb, mint bárhol!

PÁSZTOR GYULA ÉS TÁRSA

vas-, szerszám- és rézárú-kereskedése.
 Debreczen, Csapó-utca,
 Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmér
 van szerencsénk felhívni vas-, aczél-
 és rézárú-kereskedésünkre Debreczen,
 Csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök: Láncoz
 (Sack) ekék,
 mindenféle ekerézek és kézi szerszámok.
 Vasboronák, láncozok. Angol gépszij és
 gépfelszerelések.

Háztartási cikkek: Takarékos tü-
 helyek, kály-
 hák, konyhaedények, solingeni erő sze-
 rek, ollók és zsebkések. Épület és butor
 vasalások. Műszerek minden kézműves szá-
 mára mérsékelt árak mellett.

Épület vasgerendák és falkötő va-
 sak külön aján-
 lat szerint.

Vadászati kellékek: Vadászfegyve-
 rek, revolve-
 rek és töltények, úgy szinte mindenféle
 hozzávaló felszerelések igen jutányos árak
 mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyor-
 san eszközöltetnek.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város
 területén lakó esküdtképes egyé-
 neket összeíró bizottság közhirre
 teszi, hogy az alaprajstromot a
 bizottság hivatalos helyiségében
 [városház, kis tanácsterem, I.
 emelet 34. sz.] június hó első
 napjától kezdve, **15 napon át**
 bárki megtekintheti és hogy
 akár alkalmas egyénnek ki-
 hagyása, akár nem alkalmasnak
 bejegyzése miatt **15 nap alatt**
bárki felszólalhat: valamint,
 hogy a felszólalásokra, melyek
 ama hivatalos helyiségben köz-
 szemlére lesznek kitéve, további
**8 nap alatt bárki észrevé-
 teleket tehet.**

Kelt Debreczenben 1902.
 május 30-án.

Az összeíró bizottság.

KORYTNICZAI ÁSVANYVIZ

Elismert kitűnő gyógyviz

gyomor-, bél-, aranyeres
 bántalmak, máj-, lép-da-
 ganatok, sárgaság, idült
 székrekedés és epekövek
 ellen. Kapható Korytni-
 czán, a fürdőigazgatóság által. Edes-
 kuty L. Budapesten, Makoviczky Péternél
 Rózsahegyen, valamint minden gyógy-
 szertárban.

Szezon megnyitás május 15-én.

Pensió: Lakás, ellátás, kiszolgálás, gyógy-
 és zeneilleték előidényben május 15-től
 július 1-ég és augusztus 15-től szept.
 végéig naponta 1 személy 6 kor. 20 fill.,
 3 személy 15 kor. Földényben 1 személy
 8 kor. 60 fill. 2 személy 15 kor. 3 szem-
 ély 20 kor. Felvilágosítással szolgál a
 fürdőorvos Dr. Ormay József, kir. taná-
 cesos, úgy szintén a fürdőigazgatóság
 Korytniczán.

Tavaszi és nyári idény 1902

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú,
 teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mel-
 lény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
„ 6.— és 6.90 jobb	
„ 7.75 finom	
„ 8.65 finomabb	
„ 10.— legfinomab	

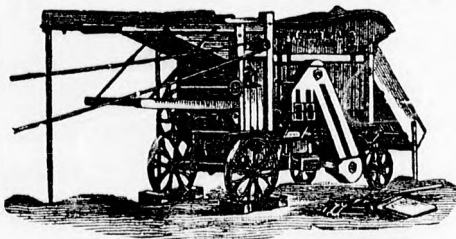
Egy szelvény fekete salonnőtönyhöz 10 frt.,
 úgy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-
 garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és
 megbízhatónak elismert posztgyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintasz-
 rinti szállításért biztosíték. Magánvevők, ha
 közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelen-
 tékenyen takarítanak.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje, Kassán, Vám-utca 11.
 ajánlja a gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartá-
 sával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

**Cseplőkészlet, cseplőgépeit,
 Bakar-élet-tisztító-rostáit,
 Borsajtóit s szőlőzúzóit.**

Gyárt továbbá: MALOM, OLAJGYÁR- és SZESZGYÁS berende-
 zéseket GÖZGÉPEKET, GÖZKAZANOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományi raktár:
Sesztina Lajos urnál
DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb
 gyártmányaink árjegyzékét
 ingyen és bérmentve
 küldjük.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a "kigyóhoz,"
DEBRECZEN, Főpiacz.
A városházzal szemben

Ajánlja:
„HARMAT CRÈME“
arczépítő, és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen arthatatlan, nem száraz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczörösség, májfolt, sörny, szepő, s egyéb bőrtisztítási-lanságnál valamint napégte és szél kifújta arcznál s kéznél.

1 nagy HARMAT CRÈME ár: 1 korona
Hozzá való HARMAT szappan 1 drb. 70 fillér. Ajánlja továbbá **HARMAT ARCZPORÁT** (pouder) mely készítmény az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczört. Kitűnő illata, teljesen arthatatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.

==== Jól tapad, s igen jól fed. ====

Kapható: fehér, rózsaszín és krém színben
Próbadozka **HARMATPOUDER** ára: 50 l. Nagyb. doboz 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arcporait:
Berlini felpouder [3 féle színben] próbadoz 40 fill. nagyb. doboz 1 kor. s 1 kor, 60 fill. **Veloutin powder** [3 féle színben] próbadoz 60 fill. — Nagyb. doboz 4 pn. korona.

Egy hat-hét szobás lakást
keresek
augusztus 1-jére a központon,
lehetőleg két külön bejáratral.
Czimem a kiadó hivatalban.

Megérkeztek!
A legszebb tavaszi újdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben,
Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.
Szabó Lajos fiai
czégnél,
Debreczen — Rózsater.

A legújabb
női ruhaszövetek, delain, batist,
zephir és mindenféle mosó ruha
kelmék
óriási választékban
raktárra érkeztek
Donogán és Semossy
Kunz József és Társa utódai
czégnél Kistemplom-bazár.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MIÉRT
a valódi **EISENSTÄDTER-féle**
Linoleum padló-zománcz
a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel
a legjobb és legtartósabb puha
padlóknak és konyhabutoroknak
bem azolására.

Bejegyzett
Az Eisenstädter-fele
Linoleum padló zománcz

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig föltűnhetetlen. — Nagyelterjedtségénél fogva különböző hangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

Védjegy „Vaslovag“
Linoleum padló-zománczot,
a törv. bejegyzett „Vaslovag“ védjeggyel
Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.
Kapható Debreczenben:

Csanak József, Félégyhazi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Kontsek Géza, Party Ferencz, Roth Antal, Szesztina Lajos és Szabó Zsigmond utóda kereskedő uraknál.

Szivattyúk
mindennemű házi és nyilvános czeleokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
Csövek, tömlők, csapok stb. stb.
Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

Mérlegek
legújabb javított reneszerű tizedes, futó súlyú és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari czeleokra.
Embermérlegek, mérlegek, házi használatra, stb.

W. GARVENS, WIEN, | 1. Schwarzenburgstrasse 6.
| 1. Wallfischgasse 14.
Kapható technikai és gépzületekben, kutkésítőknél stb.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásuk
Eljen

Egger mellpasztillai
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest. VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. E., Szilez Ferencz, Tóth Béla gyógyszerházaiban; Josa és Jona drogériájában.

Moly, kár ellen biztosító
megóvó intézet
VÉGH GYULA
szücsmester,
Debreczen, Gróf Dégenfeld (Rózsater 3 sz. Szikszai-ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni elsősorban szücs-műhelyem berendezésére, ahol elvállalok mindenféle teli ruhák nyári gondozását. u. m. utazó bundák, labvédők kocsi takarók, szőnyegek, női és férfi felöltők stb. a legnagyobb felügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pontos és szolidaságáról méltóztassék meggyőződni. Anyaralásra beadott ruhák tüze ellen biztosított helyen tartatnak.
Levelező-lapok czimemre küldése után hazhoz is elküldök.

Fontos vendéglősöknek.
Uj találmány!

Magy kir. szab. sörkimérő készülék hűtött levegőnyomással, jele jégmegtakarítás az előbbi sörkiméréssel szemben.
Továbbá mindenféle es. és kir. sz. jégsekrények minden szakmának és házi czeleokra 12 firtól egész 600 firtig.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Stiller József BUDAPEST, VII.
Nagy-Diófa-utca 22.
jégsekrénygyáros. Wesselényi-utca sa rok

Griczmann Gyula

orthopéd czipész.

Piacz-utca 11. szám (Bika-szálloda mellett.)

Ajánlja magát mindenféle orthopéd munkáknak és czipő különleges-ségeinek elkészítésére. Felhívja a merev és hajlékony ludtalpuaknak, különösen a pinczerek és kereskedőknek, valamint egyéb lábbetegségbenszenvedőknek figyelmét, helybeli jeles orvosok által is elismert és kitűnőnek talált

orthopéd czipő készítményeire,

melyek a beteg lábra feltétlen gyógyhatásúak s felette kényelmesek és könnyűek.

Mérték utáni megrendelések a legdivatosabb és legpontosabb kivitelben!

Nemes rózsafák

a legmegbízhatóbb kitűnő fajokban kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

műkertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut mentén virág esernők fő piacz nagy tőzsde mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre mindenféle dísz és virító növényekből.

— Készít —

Csokrokat.

Koszorúkat.

Virág-kosarakat. és

mindenféle virág munkákat

a legfinomabb ízléssel legújabb divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó nagy raktár. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Kertek és virág ágyak készítése szolid áruk mellett teljesíttetik.

ROZSNYÓI vasas gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely és

hidegvíz-gyógyintézet

Gömörmegyében.

Bánréve-Dobsinai utvonali állomása, a fővonalakkal és a székes-fővárossal naponta 4-szeri vasuti közlekedés. Igazgató fürdőorvos: Dr. Altstock Armin. A rozsnói vasas gyógyfürdő Gömörmege északkeleti részén az 1290 méter magas Pozsáló vagy Ökörhegy déli oldaláról leereszkedő Csuesomi völgyben fekszik, 400 méternyire a tenger színe fölött. Gyönyörű fenyves és lombos erdők veszik körül a fürdőt s borítják a völgy nyugoti s keleti határait képező Kálvária és Rákos hegységeket, melyeken nagy kiterjedésű s gondosan ápoltságú sétányok tartatnak fenn. A rozsnói vasas fürdő gyógyvize és hidegvíz-gyógyintézete javulva van: a) a női ivarszervek betegségeiben s következményeinél; b) a vér rendellenes összetételén alapuló betegségeknél (vérszegénység, sápkór), c) súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén, d) görvél- és angolkór, e) idegbajoknál stb. Éghajlata. A gyógyfürdő éghajlata hegyi, 17° C nyári közép hőmérséklettel. Ozonduz üdítő levegője teljesen pormentes. A fürdő a zord északi és északnyugoti szelektől teljesen védett. Vasas gyógyforrások. Rozsnó fürdőnek több vegyi összetételre, különböző vasas gyógyforrása van. Nevezetesen: Antalkut, Bánya-forrás, Amália-forrás, Szép leányforrás stb. Antal-forrás 1000 gramm víz tartalmaz grammban: Vasat (Fe) 0.00747, Mangázt (Mn) 0.00413, Calciumot (Ca) 0.00494, Magnesiumot (Mg) 0.0031, Kaliumot (K) 0.00740, Natriumot (Na) 0.00314, Sulfat-maradékot (S O₂) 0.16038, Kovasavat (Si O₂) 0.01704, Szénsavat (C O₂) nyomokban, Chloridot (Cl) nyomokban. Összeg: gramm: 0.25661. Talált összes szilárd maradék 0.25661 gramm. Vegyelemezte Dr. Mátray Gábor, a budapesti orvosi vegyi laboratorium tulajdonosa Budapesten. Szobák. Egy teljesen felszerelt ágyval a fővad alatt, vagyis június 25-étől augusztus 25-éig 1 kor. 20 fillértől 2 kor. 40 fillérig; két ágyval 2 kor. 40 fillértől 2 kor. 80 fillérig; minden külön ágy naponta 60 fill. Villanyvilágítás hetenként 1 kor. Az elő- és utóvadban a szobák árai 30%-kal olcsóbban számíttatnak, mint a fővadban. Fürdőárak. Egy vasas kőfürdő 80 fill., a városból jövet-menet társaskocsival 1 kor. 20 fill., egy ezüdfürdő 60 fill., társaskocsival 1 kor. Tíz jegy előre váltva: kádfürdő 7 kor. 20 fill., társaskocsival 10 kor. 80., ezüdfürdő 5 kor. 40 fill., társaskocsival 9 kor. 20 fill. Egy lepedő 20 fill. Egy tükörfürdő zuhanyval és gőzkamarával 9 kor., fill. Tíz jegy előre váltva: tükörfürdő zuhanyval és gőzkamarával 1 kor., 20 társaskocsival 10 kor. 80 fill. — A hidegvíz-gyógyintézet egy nagyobb medence-fürdőből áll, melyben a víz tetszés szerint gőz által szabályozható, todenze-fürdőből áll, melyben a víz tetszés szerint gőz által szabályozható, továbbá gőzkamra-, zuhany- és massage-szobából. Szórakozás. A gyógyház előtti teremben zongora s számos hirtap áll a vendégek rendelkezésére. Tombola s táncmulatságok gyakran rendeztetnek. Tennis-pálya a fürdő területén. Kocsitársaságok gyakran kiránduló-helyek, melyek egy fél nap alatt megtehetőek: a krasznahorka-váraljai vár, a betléri park és vasgyári, a nadabulai papírgyár. További egy napot igénybe vevő kirándulási helyek kocsin: a szádellői völgy, az aggteleki cseppkő- és dobsinai jégbarlang. Étkezés. Az étkezés tetszés szerint étlapról választva igen jutányos áruk mellett — vagy pedig közös étkezés (table d'hôte) 2 kor. 70 fill. Gyógy- és zene-illeték. Gyógyilleték személyenként egy hétre 2 kor. Igénybe vett első orvosi rendelés 5 kor. Zeneilleték személyenként egy hétre 2 kor. A gyógy- és zeneilletéket mindazon t. vendégek tartoznak fizetni, kik három napon túl időznek a gyógyhelyen. Tíz éven alóli gyermeknek a gyógy- és zeneilleték felét fizetik. Évad: Május hó 1-étől szeptember hó 30-áig. Bérkocsi a vasuti állomástól a fürdőig 2 kor. Társaskocsi város és fürdő között egész nap közlekedik. Posta, távirat és gyógyszerár 15 perzenyre a városban. Felvilágosítással szívesen szolgál s prospectust bérmentve küld. A fürdőtelep összes helyiségei villanyosvilágításra berendezve. **Az igazgatóság.**

„DURABEEL“

zöld fedéllemez, tartósságra és czélszerűsége nézve felülmulhatatlan.

Carbolineum, Kátrány, Kocsikenőcs, elszigetelő lemez, aszfalt és kőfedéllemez:

John-féle szab.

Kéménytoldok, Kémény-ajtócskák, légmentes zárral, padlás-ablakok kovácsolt vasból kapható

LUKÁCS VILMOS-nál DEBRECZEN, Halvan-utca 5.

Melocó Péter beton és cement-áru gyáranak képviselője.

